

Revista ECONOMICA

Supliment ● nr. 38 ● 23 septembrie 1977

ÎNTRERINDERA DE OSII ȘI BOGHIURI—BALȘ

Str. Nicolae Bălcescu nr. 208 Telefon 944—13137

OFERĂ pe bază de comandă fermă, fără repartitie, cu livrare imediată:

OȚEL ROTUND PENTRU AXE

Materialul este forjat, normalizat, eboșat și controlat ultrasonic, cu probe complete.

- **Dimensiuni:** *diametrul = 120—165 mm.*
lungime = 1835—2300 mm.
- **Calitatea materialului:** *Oțel carbon cu:*
C = 0,32—0,45% Mn = 0,50—0,90%
- **Rezistență la tracțiune:** *50—63 kgf / mm²*
- **Alungirea min.:** *19%*
- **Rezistența min.:** *4 kgf / cm²*

Pentru dimensiuni mai mari se vor prezenta și desene pentru semifabricate forjate.

1

**C.M.C.I.B. — UZINA
BUCUREȘTI**
Șos. Giurgiului, nr. 3, Jilava
Telefon : 85.73.40

2

**INTREPRINDEREA
UTILAJ-TRANSPORT
BUCUREȘTI**
Str. Avrig, nr. 29, sector 3
Telefon 35.18.63 — 42.23.14

3

**INTREPRINDEREA PENTRU
PRODUCEREA ȘI INDUS-
TRIALIZAREA LEGUMELOR
ȘI FRUCTELOR
OLTENIȚA**

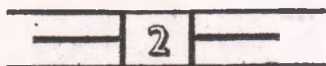
**METAIE
PRODUSE DIN METAL**

Oțel rotund

- 35 M16 Ø 100 kg. 293
- 21 TCM 12 Ø 100 kg. 158
- 13 CN Ø 30 Ø 90 kg. 650
- 18 MOCN 10 Ø 90 kg. 289
- OLC 35 Ø 150 kg. 2700

**PIESE DE SCHIMB
RULMENȚI**

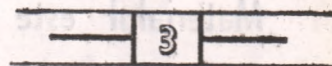
717 — DAC. Saosem

- Arc supapă interior buc. 145
- idem exterior buc. 145
- Arbore secundar buc. 10
- idem intermediar buc. 8
- Ax pinion pompă ulei buc. 10
- Arbore transm. central buc. 30
- idem planetar dr. buc. 20
- idem stg. buc. 20
- Arbore planetar buc. 100
- idem cardan buc. 7
- idem buc. 12

- Arc spate (foi groase) 8 foi buc. 30
- Arbore pinion buc. 2
- Axă camă stg. fr. spate buc. 50
- idem dr. buc. 50
- Arbore cardan buc. 16
- Ax pompă injecție buc. 20
- Arbore cardan buc. 20
- idem cardan platf. buc. 2
- Arc la saboți roată spate buc. 150
- Arbore de direcție buc. 10
- Ax comandă acț 2—3 buc. 8
- Arbore cardan buc. 30
- Amortizor turație arb. cotit buc. 24
- Arc de torsiune ambreaj buc. 350
- Ax pinion mers inapoi buc. 10
- Ax comandă vit. I buc. 4
- Antrenor vit. I buc. 30
- Ax frină vit. 4—5 buc. 4
- Antrenor vit. 5—6 buc. 4
- Bucșe pivot buc. 10
- Bucșe saboți buc. 500
- Bolț piston motor buc. 100
- Bulon arc spate buc. 100
- Baie ulei buc. 3
- Bolț arc saboți buc. 17
- Bucșe cercel arc față buc. 150
- Bulon articulație fr. buc. 19
- Bucșe arc spate buc. 20
- idem ax comandă volan buc. 80
- Bolț cercel arc față buc. 50
- Chiulasă motor buc. 6
- Cilindru acționare buc. 20

- Carter reductor buc. 1
- Capac cutie viteze buc. 10
- Colector evacuare buc. 10
- Capac suport cdă. cut. vit. buc. 30
- Conector manometric buc. 80
- Capac chiulasă buc. 2
- Colector evacuare buc. 12
- Carter volantă buc. 8
- Conector termometric buc. 60

**LA INCHIDEREA
EDIȚIEI**

MATERII ȘI MATERIALE

- Rozete supape buc. 1000
- Inele transportor buc. 2
- Tamburi buc. 3
- Capace sigilare buc. 1000
- Canale inoxidabile cu 2 căi buc.
- idem cu 3 căi buc. 6
- idem Ø 25 buc. 2
- Oțel inoxidabil kg. 384

AMBALAJE

- Sticle suc 1/3 decag. buc. 145.000
- Lăzi lemn MAT 1/1 buc. 1.778
- Lăzi tablă 1/2 buc. 210

CONTRACT ECONOMIC

RĂSPUNDEREA PENTRU EXECUTAREA CONTRACTELOR DE LIVRARE PENTRU EXPORT ȘI CĂTRE FURNIZORII INTERNI

situație extremă, întâlmită în practica de rar, neexecutarea contractelor economice de livrare pentru export are importante implicații neobișnuite asupra contractelor comerciale internaționale de vânzare-cumpărare. În același timp, nu mai puțin se resimt repercusiuni care se localizează, în final, în gestiunea furnizorilor interni, aflat în culpă.

Neexecutarea contractelor de livrare pentru export poate avea cauze diferite, dintre care: întârzierea furnizorului intern peste limita admisă de vânzare-cumpărătorul extern pe considerente de calitate; imposibilitatea executării obligațiilor contractuale asumate, din diverse motive, printre care prima este cea mai importantă.

Furnizorul intern răspunde pentru neexecutarea numai în situațiile în care faptul se datorează unei acțiuni, sau inacțiuni, care îi este imputabilă, respectiv numai dacă se află în culpă. În contractele economice de furnizare pentru aprovizionarea tehnicomaterială a întreprinderilor, este bine cunoscut că se aplică principiul anuității contractelor, potrivit căruia un contract poate fi executat în natură până la sfârșitul anului de plan, după livrarea căruia executarea va putea avea loc numai prin echivalent, părțile neputând conveni cu privire la preluarea executării contractului în următorul an. Acest principiu este motivat de necesitatea asigurării condițiilor de realizare a sarcinilor de producție a unităților beneficiare, prin aprovizionare ritmică cu materii prime și materiale; orice livrări ulterioare expirării perioadei anuale de plan, nu mai pot servi acestui scop fundamental.

În cadrul contractului de livrare pentru export se poate pune întrebarea dacă principiul anualității contractelor trebuie aplicat în forma imediată arătată mai sus.

În vederea redării răspunsului la această

problemă este negativ, motivat pe următoarele considerente: livrarea mărfurilor către cumpărătorul extern nu urmărește aceeași finalitate ca o operațiune de aprovizionare internă, care, prin respectarea termenelor pe zile calendaristice determină realizarea planului de producție al beneficiarului; în cazul mărfurilor destinate exportului, neexpedierea unui lot de marfă până la sfârșitul lunii decembrie, potrivit termenului de livrare prevăzut atât în contractul intern citit și în cel extern, nu duce la rezilierea contractului comercial internațional, atâta timp cât cumpărătorul extern acceptă livrarea și în lunile următoare ale anului care urmează. Așa fiind, nu-și mai are rațiune aplicarea penalităților de neexecutare, prevăzute de H.C.M. nr. 306/1970, furnizorului intern urmînd să suporte numai pe acestea de întârziere, calculate pînă la data livrării efective. Raționamentul expus apare cu atât mai întemeiat dacă avem în vedere faptul că în situația în care cumpărătorul formulează pretenții pentru acoperirea daunelor de întârziere în livrare, acestea, în măsura în care depășesc penalitățile de întârziere se vor localiza, în final, tot în gestiunea furnizorului intern.

Am mai arătat că neexecutarea la termen a obligațiilor asumate prin contractele economice de livrare pentru export poate avea drept consecință rezilierea contractului comercial extern. Într-o asemenea situație, față de faptul că executarea în natură nu mai poate avea loc, potrivit prevederilor art. 1 lit. e din H.C.M. nr. 306/1970, furnizorul intern urmează a fi obligat la plata penalităților de 8%, asupra valorii lotului de marfă nelivrat, la care se adaugă penalitățile de întârziere.

În situația în care valoarea cumulată a acestor penalități nu acoperă prejudiciul suferit de întreprinderea de comerț exterior exportatoare, ca efect a neexecutării obligațiilor asumate prin contractul comercial internațional de vânzare-cumpărare, diferența urmează a fi recuperată, pe cale de regres, de la furnizorul intern aflat în culpă contractuală.

dr. Al. DETEȘAN
drd. Radu DEMETRESCU

PRECIZĂRI PRIVIND CONTRACTAREA UNOR PRODUSE PRIN BAZELE JUDEȚENE DE APROVIZIONARE TEHNICO-MATERIALĂ.

Potrivit metodologiei de contractare stabilite de Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe împreună cu Ministerul Industriei Metalurgice, necesarul de laminate se înalțează de către fiecare unitate beneficiară a bazelor județene de aprovizionare tehnicomaterială. Aceste baze, după centralizarea necesarului pe județ, îl transmit coordonatorului de balanță care emite repartițiile pentru produsele respective numai asupra bazelor județene de aprovizionare tehnicomaterială. În temeiul acestor repartiții, bazele județene încheie contracte de furnizare, pe de o parte, cu furnizorii producători, iar, pe de altă parte, cu unitățile beneficiare care au comunicat necesarul.

După cum rezultă din Decizia primului arbitru de stat nr. 621/1977, deși în relațiile dintre bazele județene de aprovizionare tehnicomaterială și unitățile beneficiare nu se emit repartiții, contractele care se încheie între aceste unități nu sînt exceptate de regimul circulației dirijate în privința produselor care sînt supuse planificării prin repartiții.

„În cazul de față — se arată în cuprinsul deciziei — profilele mijlocii și ușoare fiind produse ce se livrează pe baza repartițiilor emise de MIM în calitate de coordonator de balanță, contractarea cantităților și sortimentelor solicitate de unitatea beneficiară trebuia să se facă corespunzător repartițiilor primite de BJATM Vrancea.

Cum furnizoarea a precizat că pentru mărfurile ce nu s-au livrat reclamantei nu s-au primit repartiții din partea coordonatorului de balanță, deși pe baza specificațiilor primite din partea beneficiarilor a formulat necesarul de materiale pe care l-a înaintat coordonatorului de balanță în vederea emiterii repartițiilor, Arbitrajul a fost îndreptățit să rețină că, în cazul de față, contractul încheiat pentru o cantitate de produse repartizabile și pentru care nu s-au primit repartiții este lovit de nulitate și nu se pot pretinde penalități”.

Rezultă deci, că neprimirea repartițiilor pentru produse din oțel de către bazele județene de aprovizionare tehnico-materială nu rămâne fără efecte asupra contractelor încheiate cu unitățile beneficiare. Obligația contractuală de livrare se diminuează în măsura în care repartițiile nu au fost emise de către coordonatorul de bilanță în pofida diligențelor depuse.

Așa fiind, nu ar apare nelegală o clauză înscrisă în contractul dintre baza județeană de aprovizionare tehnico-materială furnizoare și unitatea beneficiară prin care s-ar consacra aceste consecințe ale neemiterii repartițiilor.

Deși decizia la care ne-am referit are în vedere numai situația neemiterii repartițiilor de către organul coordonator, socotim că aceleași consecințe trebuie admise în situația anulării repartițiilor emise. Efectul acestei operații este identic cu neemiterea repartițiilor: diminuarea sau desființarea totală a sarcinilor de plan astfel că, pe planul raporturilor contractuale nu s-ar justifica recunoașterea unor efecte diferite în cele două situații. Deci, anularea repartițiilor emise pentru bazele județene de aprovizionare tehnico-materială, afectează în mod corespunzător contractul de furnizare încheiate între aceste baze și unitățile beneficiare.

I. ICZKOVITS

FINANCIAR

CONDIȚIILE DE STABILIRE A PLAFONULUI MAXIM AL PENALIZĂRII APLICABILĂ LA AVANSURILE ÎN NUMERAR

Prin prevederea din art. 38 alin. 5 din Regulamentul operațiilor de casă ale unităților socialiste, aprobat prin Decretul nr. 209/1976 (publicat în B. Of. nr. 64 din 6 iulie 1976), se instituie, pentru prima dată în această materie, plafonarea limitei maxime a sumei ce se poate percepe cu titlu de penalizare de 0,50% pentru fiecare zi de întârziere. Regula constă în aceea că suma percepută cu titlu

de penalizare de întârziere nu va putea depăși debitul datorat. Importanța acestei măsuri legislative a fost reliefată într-un număr anterior (Suplimentul nr. 35 din 2 septembrie 1977, p. 6). Problema căreia îi căutăm o dezlegare se referă la modul de stabilire în concret a plafonului maxim al sumei reprezentând penalizare ce se datorează pentru nejustificarea avansului sau nerestituirea în termen a sumelor rămase necheltuite.

1. În primul rând, se pune întrebarea dacă se va avea în vedere sau nu suma ce reprezintă **penalizarea ce s-a acumulat până la data constituirii titlului executoriu** prin care se dispune obligarea la plată a debitorului. Ese vorba de suma pe care, la data constituirii titlului executoriu, organul competent o include în suma totală a prejudiciului ce se recuperează de la debitor, așa cum s-a arătat într-un alt număr al curierului nostru (vezi Suplimentul nr. 37 din 16 septembrie 1977). Această sumă aferentă perioadei anterioare constituirii titlului devine, după cum am observat, un element component al prejudiciului ce trebuie recuperat pentru a se asigura repararea integrală a daunei, în componența pe care o determină însăși legea. Astfel, din prevederile cuprinse în art. 31, 34 și 38 a Regulamentului operațiilor de casă și în pct. 19 și 20 din Normele privind operațiile de casă cu mijloace de plată străine efectuate de unitățile autorizate (elaborate de B.N.R.S.R. și B.R.C.E. și publicate în Buletinul financiar-contabil pe luna martie 1977, emis de Revista de contabilitate, p. 22) rezultă că, în materia avansurilor în numerar, prejudiciul este compus din avansul nejustificat sau suma necheltuită din avansul acordat, pe de o parte și penalizarea calculată asupra avansului nejustificat sau asupra sumelor nerestituite în termen, pe de altă parte.

În aceste condiții, suma calculată până la data constituirii titlului executoriu se cuprinde în dauna de recuperat până la acea dată, ca un element component al acesteia, pierzându-și individualitatea sa de penalizare.

Textul din alin. 5 al art. 38 din Regulament și respectiv alin. 2 al pct.

21 din Normele B.N.R.S.R. și B.R. care instituie plafonul maxim în cuție se referă la suma ce se percepe cu titlu de „penalizare de întârziere”. Or, cu acest titlu se percepe nu suma ce constituie penalizarea rentă fazei de executare adică, p oadei următoare datei constituirii titlului executoriu respectiv și care calculează asupra cuantumului daunelor totale constatate prin acei titlu.

Ca atare, pentru stabilirea sumei percepută cu titlu de penalizare de întârziere care nu poate depăși debitul datorat, se va lua în considerare exclusiv suma ce se formează din penalizarea acumulată după data constituirii titlului executoriu, adică faza de executare. Această sumă se compară cu debitul datorat pentru se putea verifica dacă a fost sau depășit nivelul plafonului maxim sumei ce se poate percepe ca penalizare.

2. În ce privește noțiunea „debit datorat” care nu poate fi depășit în contextul considerentelor expuse, afirmăm că este fără îndoială că prin această trebuie să înțelegem cuantumul total al daunei ce se stabilește până la data constituirii titlului executoriu până la data constituirii lui. Deci, nivelul „debitului datorat” va fi egal cu suma stabilită în mod concret de organul ce emite titlul că reprezintă avans nejustificat sau sumă necheltuită, împreună cu penalizarea aferentă acestora, ce s-a acumulat până la momentul când constituie titlul respectiv.

drd. Ioan CONDO

INVESTIȚII

CONSECINȚE ALE MODIFICĂRII SAU REZILIERII CONTRACTULUI DE ANTREPRIZĂ

În conformitate cu pct. 17 din Regulamentul privind contractul de antrepriză pentru lucrările de construcție și montaj, aprobat prin HCM nr. 11/1964, contractul de antrepriză nu poate fi denunțat în mod unilateral și poate fi reziliat numai în cazurile și în c

le prevăzute de lege. Contractul nu poate fi modificat numai prin consimțământul părților în privința clauzelor care erau îndreptățite să le stabilească prin acordul lor.

Modificarea sau rezilierea contractului de antrepriză poate să dea loc la consecințe patrimoniale. Pentru ipoteza în care contractul de antrepriză a fost reziliat sau modificat făcând ca antreprenorul să fi fost în culpă, art. 18 din regulamentul citat reglementează suportarea acestor consecințe. Ipoteza în care modificarea sau rezilierea are loc în afara culpei antreprenorului cuprinde o diversitate de cazuri, începând cu modificarea solicitată de beneficiar, continuând cu modificarea sau rezilierea determinată de schimbări intervenite pe parcurs în timpul documentației de execuție și sfârșind cu modificarea sau rezilierea cauzată de restructurarea sarcinii de lucru.

Potrivit reglementării la care ne referim, beneficiarul suportă toate cheltuielile antreprenorului pentru lucrările executate până la data modificării sau rezilierii contractului, precum și cele legate de închiderea șantierului ca și cheltuielile suplimentare privind transportul materialelor, al utilajelor și al personalului antreprenorului de la șantierul la care au fost sistate lucrările.

De asemenea, beneficiarul are obligația de a prelua aparatajele și materialele cu destinație specială, prefabricatele și confecțiile metalice executate pe bază de comenzi speciale ce au fost aprovizionate de antreprenor pentru lucrarea sistată, suportând contracostașii acestora precum și cheltuielile legate de aprovizionarea lor.

Această obligație privește în mod special numai acele produse care erau sistate executării lucrării sistate. Antreprenorul nu poate să obțină, în textul textului legal la care ne referim, preluarea de către beneficiar a unor produse care, fiind aprovizionate în mod necesar, constituie stocuri subnormative. De asemenea, beneficiarul nu are obligația de a prelua produsele care, prin caracteristicile lor, erau corespunzătoare pentru executarea lucrărilor de construcții-montaj sistate, precum și produsele necorespunzătoare din punct de vedere ca-

litativ. Această necorespondență poate proveni din vicii existente la data primirii produselor de către antreprenor care însă, în mod nejustificat nu a constatat viciile respective cu ocazia recepției lor ori le-a constatat dar a acceptat produsele ca atare, fără să valorifice față de unitatea furnizoare pretenții întemeiate pe calitatea lor necorespunzătoare. Necorespondența calitativă se mai poate datora și depozitării necorespunzătoare a produselor la antreprenor, situație în care, de asemenea, nu există temei pentru obligarea beneficiarului la preluarea lor.

Obligația de preluare poate forma obiectul unor discuții și atunci când la data punerii produsului la dispoziția beneficiarului, termenul de garanție era depășit. Această situație este imputabilă, de regulă, antreprenorului care nu a luat măsuri pentru valorificarea produselor înainte de împlinirea termenului de garanție. Nu se poate exclude însă posibilitatea ca o asemenea situație să se producă datorită unor împrejurări ținând de activitatea beneficiarului. Mai ales în cazul produselor având termene de garanție scurte, este de imaginat ca sistarea lucrărilor să se producă într-un asemenea moment și conjunctură încât valorificarea produselor în cadrul termenului de garanție să nu fie realizabilă. În astfel de situații, valoarea produselor respective este în sarcina beneficiarului.

H. MATEI

TRANSPORT

ÎNTINDEREA RĂSPUNDERII CAII FERATE PENTRU PIERDEREA SAU AVARIEREA MĂRFURILOR TRANSPORTATE

Potrivit art. 71 din Regulamentul de transport și art. 38 din Regulamentul aprobat prin H.C.M. nr. 941/1959, în transportul intern și art. 22 din Convenția S.M.G.S. și art. 27 din Convenția C.I.M., în transporturile internaționale, cărașul răspunde de executarea transporturilor și integritatea mărfurilor primite la transport.

De asemenea, potrivit art. 16 din Legea nr. 71/1969 „Întreprinderile de transport au obligația de a asigura transportul produselor în bune condițiuni. În caz de daune vor fi răspunzătoare pentru prejudiciul cauzat“.

Organele arbitrale sînt chemate în numeroase cazuri să hotărască, în situația în care din culpa căii ferate s-au produs pagube ca urmare a pierderii totale sau parțiale a mărfii.

Se pune problema care este întinderea răspunderii căii ferate.

Art. 21 din Legea 71/1969 legiferează principiul reparării integrale a prejudiciului (inclusiv a beneficiului nerealizat). Este de menționat că în conformitate cu preved. art. 1086 Cod civil, răspunderea integrală nu înseamnă răspunderea pentru orice fel de prejudiciu, ci numai pentru pagubele directe „Daunele interese nu trebuie să cuprindă ceea ce este o consecință directă și necesară a neexecutării obligațiilor“.

Art. 28 din Legea nr. 71/1969 prevede că această lege „se aplică în mod corespunzător contractelor economice privind executarea de lucrări și prestarea de servicii, dacă legea nu dispune altfel“. Contractul de transport este un contract economic de prestare de servicii, însă are reglementări speciale.

În transportul intern în caz de pierdere parțială din greutate a mărfurilor, care din cauza anumitor însușiri proprii sînt supuse unor asemenea pierderi pe timpul transportului, art. 43 din Regulamentul aprobat prin H.C.M. nr. 941/1959 și art. 76 din Regulamentul de transport, restrîng răspunderea cărașului la lipsurile care depășesc toleranțele (2% sau 1%).

Pentru pierderea totală sau parțială art. 46 din Regulamentul aprobat prin H.C.M. 941/1959, prevede că despăgubirea se calculează după prețul din factura care însoțește transportul, iar în lipsa acesteia după prețul legal.

Dacă un asemenea preț nu este stabilit, despăgubirea urmează să fie calculată după prețul curent al mărfurilor la locul și timpul predării.

Despăgubirea este completată cu taxele de transport, taxele fiscale,

cele vamale și cu alte cheltuieli în legătură cu transportul mărfurilor pierdute, cu condiția de a nu fi incluse în prețul mărfii și dacă au fost plătite de cel ce reclamă.

Pentru mărfurile avariate calitativ din culpa căraușului, despăgubirea este ridicată la suma corespunzătoare cu diminuarea valorii cantității respective de marfă, fără a se mai pretinde alte daune.

În transporturile internaționale în conformitate cu prevederile art. 24 din Convenția S.M.G.S. quantumul despăgubirilor pentru pierderea totală sau parțială a mărfurilor se calculează după prețul indicat în factura expeditorului din străinătate.

Dacă valoarea totală sau parțială a mărfii pierdute nu poate fi stabilită după aceste norme, se determină prin expertiză oficială (de Stat), iar în conformitate cu art. 25 „În caz de avaria mărfii, calea ferată trebuie să plătească suma corespunzătoare deprecierei valorii mărfii, fără complexarea altor pagube“.

În Convenția internațională C.I.M. se tratează separat pierderea mărfii (art. 31) și separat avariarea mărfii (art. 33).

Pentru pierderea totală sau parțială a mărfii, despăgubirea se calculează după cursul bursei. (Convertirea se face după cursul din ziua și locul plății despăgubirii).

Menționăm că în practică calcularea se face tot după factura furnizorului din străinătate.

În afară de aceasta se restituie taxele de transport, taxele vamale și alte sume plătite cu ocazia transportului mărfii pierdute, fără alte daune interese.

În caz de avarie, calea ferată este obligată să plătească suma egală cu scăderea din valoare suferită de marfă, fără a i se da un interes.

S-a insistat asupra acestor despăgubiri, întrucât în unele cazuri reclamații solicită reabilitarea hotărârilor arbitrale, prin care s-au calculat despăgubirile astfel limitate, cerând diferența pînă la valoarea integrală a pagubei.

Lucian THEODORU

RAPORTURI DE MUNCĂ

PRECIZĂRI ÎN LEGĂTURĂ CU RETRIBUIREA PERSOANELOR CĂRORA LI S-A DESFĂCUT CONTRACTUL DE MUNCĂ PENTRU MOTIVE INDEPENDENTE DE ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ LA LOCUL DE MUNCĂ ANTERIOR

Este cunoscut că Legea nr. 57/1974 prin art. 200 alin. 2 și 3 protejează retribuția anumitor categorii de persoane prevăzute limitativ de textul citat, dînd posibilitate unităților socialiste ca celor în cauză să li se acorde o retribuție tarifară cît mai apropiată — sau chiar egală — în raport cu aceea avută la locul de muncă anterior.

În activitatea unităților socialiste se întîlnesc deseori cazuri cînd apare dificil de apreciat dacă anumite împrejurări de fapt se încadrează în prevederile de protecție a retribuției cuprinse în art. 200 alin. 2 și 3 din Legea nr. 57/1974, cu deosebire situațiile relative la desfacerea contractului de muncă din inițiativa unității pentru motive independente de activitatea desfășurată la locul de muncă anterior. Din prevederile legale citate se desprinde cu pregnanță voința legiuitorului ca protecția sa să fie acordată numai acelor persoane al căror raport de muncă a încetat din inițiativa unității dar din cauze ce nu sînt legate de munca desfășurată la vechea unitate. Este vizibilă dorința legiuitorului ca retribuția persoanelor nevinovate să nu fie afectată cu nimic, încetarea raportului de muncă nefiind imputabilă celor în cauză. Intră în această categorie cazurile de desfacere de contract de muncă prevăzute de art. 130(1) lit. a—d și f—g din Codul muncii precum și cazul prevăzut de lit. j dar numai cînd cel în cauză după arestarea sa ce a depășit 60 zile este achitat sau scos de sub urmărire penală. Desfacerea contractului de muncă pentru motivul prevăzut de art. 130(1) lit. e este tipic și specific activității desfășurate la locul de muncă, noțiunea de necorespondere fiind strîns și indisolubil legată de munca

celui în cauză. Prin consecință persoanele cărora li s-a desfăcut contract de muncă în baza art. 130(1) lit. e Codul muncii nu pot beneficia de prevederile de protecție prevăzute de art. 200(2) din Legea nr. 57/1974.

Prin aceasta am răspuns tov. L. T. Pompiliu economist — Cîmpulung Argeș.

Dr. C. JORNESC

PRACTICĂ JUDECĂTOREASCĂ

Efectele reabilitării disciplinare. Potrivit art. 19 din Legea nr. 1/1977 sancțiunea disciplinară aplicată unei persoane încadrate în muncă se consideră a nu fi fost luată dacă timp un an de la executarea ei nu a săvîrșit o altă abatere. Abaterea săvîrșită nu va mai putea fi luată în considerare ca un element agravant pentru aplicarea ulterioară a unei sancțiuni disciplinare. Ea nu poate constitui nici temei pentru desfacerea ulterioară a contractului de muncă. În acest sens, s-a pronunțat secția civilă a Tribunalului Suprem prin decizia nr. 25 din 5 ianuarie 1977.

● **Condițiile modificării contractului de muncă.** Tribunalul Suprem secția civilă prin decizia nr. 184 din 27 ianuarie 1977 a statuat că muncă pe care o persoană s-a obligat să presteze în cadrul unității constituie un element esențial al contractului și nu poate fi schimbată de unitate în mod unilateral, dat fiind că cei încadrați în muncă au dreptul să li asigure stabilitatea, potrivit art. 1 alin. 1 lit. c din Codul muncii.

Schimbarea muncii în mod unilateral poate justifica refuzul persoanei de a presta altă muncă decît cea ce a venit, unitatea neputîndu-i desface contractul pentru acest motiv.

● **Modalități de comunicare a deciziei de imputare.** Potrivit art. 108 din Codul muncii decizia de imputare se comunică, în termen de 13 zile de la emitere, celui obligat la plată și

uire. Codul muncii nu face nici o referință la modalitatea de executare a lucrului, fapt care a determinat instanțele de judecată a considera că nu se poate fi comunicată în orice condiție cu condiția ca să rezulte cert că a fost primită de cel în cauză. Prin comunicarea se consideră că a avut loc când a fost trimisă prin condei expedite și cel în cauză a primit de primire, prin atestarea prin semnătură pe alt exemplar, mandatată prin poștă cu confirmare de primire, recunoașterea contestată în instanță, trimiterea deciziei pe o somașia de plată de către executorul judecătoresc etc. Tribunalul județean Maramureș prin decizia nr. 485/1976 a decis că trimiterea deciziei de imputare la unitate unde debitorul are noul său loc de muncă, pentru ca acesta să i-o recepționeze, nu poate constitui o dovadă a comunicării legale.

Termenul de sesizare de 3 ani referă numai la pretenții bănești și la nelegalitatea măsurii luate de unitate. Instanța noastră supremă de apel civilă — prin decizia nr. 74/12 ianuarie 1977 a confirmat conținutul actului de sesizare și orientare cu privire la termenele prevăzute de art. 176 din Codul de muncă. S-a statuat că termenul de trei ani prevăzut pentru pretențiile bănești ale persoanei încadrate în unitate este general, în sensul că se aplică în toate situațiile în care obiectul litigiului îl formează numai adevărate pretenții. În cazul în care pretențiile bănești derivă dintr-un act de încălcare a raportului de muncă, termenul de 3 ani este inoperant dacă s-a contestat măsura luate de unitate — solicitare ce se poate face în termen de 30 zile de la data comunicării, respectiv a luării la cunoștință. Prin consecință, dacă prin neatacarea actului în termenul de 30 zile măsura luate de unitate a rămas definitivă, cel în cauză nu mai poate contesta nelegalitatea ei, pe cale de instanță, în cadrul unei acțiuni în anulare.

C. J.

INTREBĂRI-RĂSPUNSURI

● **R. SIRETEANU (Adjud)** se interesează de condițiile în care o unitate socialistă destinată poate recupera de la calea ferată taxele de transport încasate în plus datorită faptului că la expediție, taxarea s-a făcut pe baza greutății eronat declarate de către unitatea socialistă expeditoare.

Intrucât din scrisoarea dv. rezultă că nu s-a procedat din inițiativa căii ferate la cîntărirea transportului, unitatea destinată trebuie să solicite efectuarea unei asemenea cîntăriri și încheierea unui act de constatare în condiții de opozabilitate față de căraș pe baza căruia să obțină restituirea taxelor de transport încasate în plus.

● **I. KOVACS (Oradea)** întreabă dacă pentru refuzul nejustificat de a achita tariful datorat cărașului auto pentru depășirea timpului liber de descărcare se datorează penalitățile prevăzute de H.C.M. nr. 306/1970.

Potrivit practicii arbitrale (Decizia PAS nr. 1149/1976), în acest caz, cărașului nu i se cuvin penalitățile menționate, deoarece tariful respectiv corespunde unei depășiri a contractului de transport.

● **M. IONESCU (București)** se interesează de consecințele care se produc în cazul cînd unitatea beneficiară a predat unei unități de colectare a deșeurilor metalice, produsele calitativ necorespunzătoare ce i-au fost livrate de către o unitate furnizoare.

Dacă predarea la care vă referiți s-a făcut cu acordul unității furnizoare, valoarea daunelor pe care este îndreptățită să le pretindă unitatea beneficiară se diminuează cu suma obținută în urma predării produselor ca deșuri.

Situația se complică dacă predarea a avut loc fără acordul unității furnizoare. Astfel, în lipsa unei constatări făcute împreună cu această unitate, se poate pune la îndoială chiar necorespunzătorul calitativ a produse-

lor. O atare susținere nu se va putea verifica în lipsa produselor care, prin ipoteză, nu mai există din punct de vedere fizic.

H. DEJAN (Deva) solicită lămuriri în privința consecințelor pe care le produce, asupra răspunderii pentru neîndeplinirea obligației de furnizare rezultând dintr-un contract economic, faptul primirii unor utilaje necorespunzătoare, precum și a neprimirii unor utilaje din import datorită lipsei fondurilor valutare.

Nerealizarea produselor contractate din cauza primirii unor utilaje calitativ necorespunzătoare, fie de la furnizorii din țară, fie din import, nu are nici un fel de efecte asupra răspunderii. Practica arbitrală a admis anumite cazuri de exonerare de răspundere numai în cazul neprimirii utilajelor. Astfel, dacă se dovedește că nu s-au putut pune în funcțiune la termen capacitățile de producție, datorită neprimirii unor utilaje pentru care au lipsit fondurile valutare, se poate ajunge la exonerarea unității furnizoare de răspundere.

● **N. MARACHIDE (Galați)** relatează desfășurarea unui litigiu arbitral, își exprimă rezervele în privința soluției prin care pretențiile unității expeditoare față de calea ferată au fost respinse pe motiv că s-au formulat de către o unitate lipsită de calitate.

Rezervele dv. sînt cu totul nejustificate.

Din lectura hotărîrii arbitrale trimisă în copie rezultă că transportul în cauză era supus reglementărilor din convenția C.I.M. Intrucât produsele s-au eliberat destinatarului din străinătate care a aderat în acest fel la contractul de transport, în conformitate cu art. 42 din citata convenție, pretențiile întemeiate pe deteriorarea mărfurilor în timpul transportului puteau fi formulate numai de către destinatar.

Astfel fiind și întrucît destinatarul nu a cesionat unității expeditoare dreptul de reclamație față de căraș, în mod întemeiat au fost respinse pretențiile acestei unități pe motiv de lipsă de calitate.

II. M.

Vă prezentăm

CENTRALA PRODUCȚIEI ȘI INDUSTRIALIZĂRII PEȘTELUI

Coordonată de Departamentul Industriei Alimentare, Centrala producției și industrializării peștelui își are sediul în București – str. Cobălcescu nr. 1 –, având în componența sa 18 întreprinderi piscicole, răspândite în întreaga țară, printre care se numără: întreprinderile de prelucrare a peștelui în conserve de pește din Brăila, Galați, București; întreprinderile de prelucrare în semiconserve și semipreparate din pește din Constanța, Botoșani, Cluj-Napoca, Iași, Timișoara ș.a.

Preocuparea pentru dotarea întreprinderilor cu utilaje moderne și organizarea rațională a fluxurilor tehnologice a contribuit din plin la creșterea productivității muncii și la extinderea capacităților de producție la întreprinderile din Jurilovca, Constanța, Galați etc., precum și la secțiile de conserve din pește congelat din Calafat și Călărași.

Paleta sortimentală în plină diversificare – 112 sortimente conserve, dintre care 4 sortimente pentru copii și 12 sortimente dietetice –, a contribuit la aprovizionarea tot mai abundentă a magazinelor alimentare din întreaga țară.

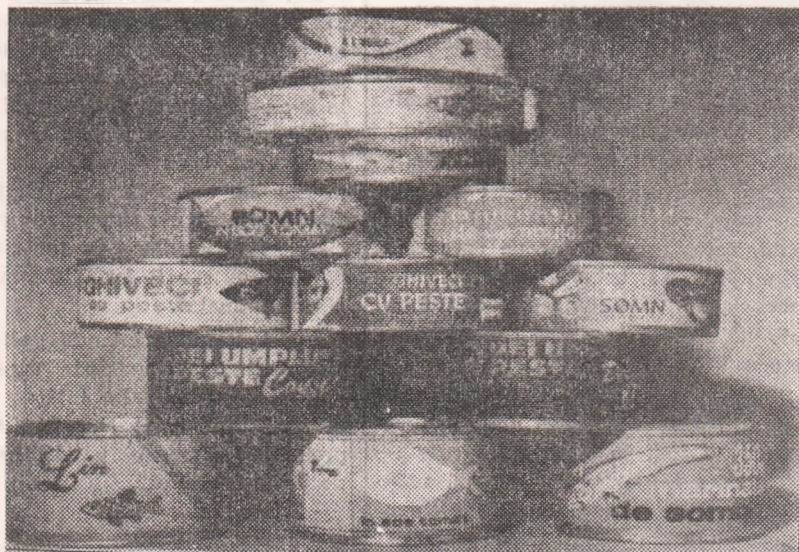
Alături de preparatele din pește de apă dulce, întreprinderile componente ale Centralei produc o gamă în continuă creștere de conserve din pește oceanic, care pe lângă un gust plăcut au și o valoare nutritivă ridicată, conținând un bogat complex de vitamine, proteine, fosfor, potasiu etc.

Calitatea superioară a conservelor fabricate de industria noastră s-a im-

pus pe piața mondială, iar Expoziția internațională de la Bruxelles, din anul 1973, le-a confirmat din plin: multe exponate de conserve cu marca „Made in Romania” au obținut medaliile de aur.

Datorită cerințelor mereu crescînd pe piețele europene Centrala producției și industrializării peștelui și-a îndreptat atenția și spre valorificarea unor vietăți acvatice; în prezent, „pui de baltă” și raci conservați și exportați, care poartă marca Centralei, sînt apreciați și mult solicitați în magazinele de specialitate din Franța, Italia, R. F. Germania etc.

Cercetarea și producția sînt strîns îngemănate în cadrul Centralei pe care o prezentăm. Specialiștii din centrală și din întreprinderi conlucrează cu cercetătorii de la Stațiunea NUCET pentru cercetări piscicole, rezultatul concretizîndu-se în noi sortimente de produse și, în special, în tehnologii de conservare care tind să mărească durata de conservare și să mențină calitățile nutritive, gustul plăcut și necesarul constant de proteine.

Ion VASILESCU